

**แนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ
ของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
Guidelines for the retirement preparation
of employees of the consultant companies in Bangkok and its vicinity.**

โสรยา ทานไทยสงฆ์¹ ดร.อนุรักษ์ ไกรยุทธ²

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง แนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ ได้แก่ ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสถานะทางการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow is Theory of Need Gratification) แนวคิดกระบวนการเตรียมความพร้อมผู้การเกษียณอายุ 6 ระยะเวลา ของแอชลีย์ และแนวคิดทฤษฎีการออม (Saving)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พนักงานของบริษัทที่ปรึกษาจำนวน 9 คน ในทุกระดับตำแหน่ง เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการทำการวิจัยในครั้งนี้ จากนั้นได้สร้างเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงแล้ว จึงนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเครื่องมือ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือ แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลการตรวจสอบหาค่า IOC พบว่าข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 0.883 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับบุคลากรที่เป็นพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าจากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach) จากการวิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.694 – 1.170 และการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.960 ก่อนที่จะแจกแบบสอบถาม จำนวน 400 คนตามลำดับ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคทางสถิติ โดยการกำหนดค่าให้แต่ละตัวแปร จากนั้น นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistic Package for Social Science) ซึ่งค่าทางสถิติได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสรุปในการสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าดัชนีรอบแนวคิด และทำการทดสอบสมมติฐาน

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (จำนวน 212 คน) คิดเป็นร้อยละ 47 มีช่วงอายุ 31-40 ปี (จำนวน 128 คน) คิดเป็นร้อยละ 32 มีสถานภาพโสด (จำนวน 219 คน) คิดเป็นร้อยละ 54.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท (จำนวน 119 คน) คิดเป็นร้อยละ 29.75 และมีระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรี (จำนวน 234 คน) คิดเป็นร้อยละ 58.50 ผลการวิเคราะห์ด้านสุขภาพจิตใจ พบว่า พนักงานมีเกี่ยวกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อ มีระดับความสำคัญมาก ยกเว้น เรื่อง การเตรียมใจหลังวัยเกษียณอายุเกี่ยวกับด้านการยอมรับนับถือจากผู้อื่นลดลง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า พนักงานมีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก ด้านสถานะทางการเงิน พบว่า พนักงานมี อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า พนักงานมีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ยกเว้นเรื่อง มีความรู้เกี่ยวกับบ้านพักคนชรา หรือสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุต่าง ๆ ในประเทศไทย, มีการศึกษาค้นคว้าความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการก่อสร้าง เพื่อสามารถดูแลซ่อมแซมที่อยู่อาศัยได้ด้วยตนเองและมีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งมีอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม พบว่า พนักงานมีอยู่ใน ระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ยกเว้นเรื่องมีการเตรียมวางแผนเพื่อการท่องเที่ยวหลังวัยเกษียณ เช่น พักผ่อนต่างจังหวัด หรือต่างประเทศกับครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

คำสำคัญ : แนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ, การเกษียณอายุ, เตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ABSTRACT

Independent study on Guidelines for the preparation of retirement for the employees of the consulting company in Bangkok and its vicinity The objectives are 1) to study the opinion levels, the planning guidelines for the preparation of retirement for the employees of the consulting firm in Bangkok and the metropolitan area, 2) to study the differences between personal factors and opinions, the guidelines for the preparation of retirement plans The retirement age of the staff of the consulting company in Bangkok and its vicinity, with personal factors such as gender, age, status, income Get an average per month Education level and guidelines for planning for retirement preparation, including Mental health Physical health Financial status Residential side And in the coexistence of society Which is consistent with Maslow is Theory of Need Gratification, Ashley's 6-time retirement process and the theory of saving.

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นคว่ำอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The sample group used in this research is the staff of the consulting company in Bangkok and its vicinity. The researcher interviewed 9 staff of the consulting company at all levels. As a preliminary guideline for conducting this research After that, the tool was built by taking the questionnaire proposed to the advisor. Which has been considered for accuracy and amended Therefore, propose to the experts to inspect the 3 tools to check the content validity of the tools and then calculate the Index of Item Objective Congruence (IOC). The results of the IOC test found that the question is equal to 0.883. The revised questionnaire is used with personnel who are consultant staff. In the Bangkok area of 40 people and then analyzed to find the reliability of the questionnaire By evaluating the Cronbach's Alpha Coefficient formula from the analysis of the income questionnaire, the confidence value from 0.694 - 1.170 and the analysis of the total confidence value of 0.960 before Distribute the questionnaires of 400 people respectively, then analyze the data using statistical techniques. By assigning values to each variable and then analyzing the data for statistical values By using SPSS (Statistic Package for Social Science) program, the statistical values are Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation (SD) in order to be a conclusion in supporting data obtained. From analysis to confirm the conceptual framework and test the hypothesis

The results of the analysis of 400 personal factors showed that the majority of the respondents were female (212 people), representing 47%, with the age range 31-40 years (128 people), accounting for 32% with the status of single. (219 people), representing 54.75 percent, with an average monthly income of 20,001 - 30,000 baht (119 people), representing 29.75 percent and the highest level of education is bachelor's degree (234 people), representing 58.50 percent

Opinion Analysis Results Regarding mental health, it was found that the employees had a high level of opinions regarding the guidelines for planning to prepare for retirement in the consulting firms in Bangkok and its surrounding provinces at a high level. When considering each item found that Every item has a high level of importance, except for the preparation of retirement after retirement regarding respect of others decreasing. At a medium level Regarding physical health, it was found that the employees had high level of opinions. When considering each item found that Every item has a very important level. Regarding the financial status, it was found that the employees had a high level of opinion. When considering each item, it was found that Every item has a very important level. In terms of housing, it was found that the employees had high level of opinions. When considering each item found that Most of them agreed that except for the knowledge about the nursing home. or different institutions In Thailand, there is a basic education on construction. In order to be able to take care of home repairs by oneself and have knowledge about housing loan benefits Which has a moderate level of opinions regarding social coexistence, it was found that the employees agreed at a moderate level. When considering each item found that Most of them agreed at the moderate level. Except for the preparation of

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นคว่ำอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

tourism plans for retirement, such as relaxing in other provinces Or abroad with family and friends Which has a high level of opinion

Key word : Guidelines for planning to prepare for retirement, retirement, pre-retirement preparation.

บทนำ

ในปัจจุบันประชากรของประเทศไทยมีจำนวนมาก ซึ่งประกอบไปด้วยวัยทารก วัยเด็ก วัยเรียน วัยรุ่น วัยทำงาน วัยเจริญพันธุ์ วัยชราหรือวัยสูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันและส่งผลอีก 5 ปีข้างหน้า จากสถิติพบว่า ประชากรเข้าสู่วัยเกษียณอายุการทำงาน (วัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 16.73 ของประชากรทั้งหมดในประเทศไทย และสถิติประชากรวัยเกษียณของเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนประชากรทั้งหมด 10,944,863 คน โดยมีผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น 1,905,416 คน คิดเป็นร้อยละ 17.41 ซึ่งส่งผลในเรื่องคุณภาพชีวิตและความพร้อมของการวางแผนชีวิตหลังจากการทำงานให้มีคุณภาพชีวิตและดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ก่อให้เกิดภาวะแก่สังคม (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ,2562)

การเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการวางแผนและตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จะเตรียมวางแผนรองรับอย่างไร ให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในบั้นปลายชีวิตและไม่เป็นภาระกับสังคม และในช่วงก่อนการเกษียณพนักงานควรเตรียมวางแผนอะไรบ้าง ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะนำไปสู่การศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ต่อไป

คนไทยพร้อมแค่ไหน...ในวัยเกษียณ?

หลายคนยังไม่ได้คิด ไม่ได้ให้ความสำคัญ

หลายคนคิดว่าแผนที่มีอยู่เพียงพอ แต่แท้จริงไม่เพียงพอ

ดังนั้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงปัญหาและมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เกี่ยวกับพนักงานมีการเตรียมวางแผนกันไว้อย่างไรบ้าง เช่น ด้านสุขภาพจิตใจ สุขภาพร่างกาย ด้านสถานะทางการเงิน เช่น การออมเงิน มีเงินฝากธนาคาร เงินสหกรณ์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประกันสะสมทรัพย์ กองทุน LTF หรืออื่น ๆ บ้างหรือไม่ การเตรียมพร้อมด้านที่อยู่อาศัย และการเตรียมความพร้อมด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมหลังวัยเกษียณ เช่น เตรียมที่พักอาศัย จะอยู่กับลูกหลาน หรือบ้านพักคนชรา รวมไปถึงการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วย เพื่อให้พนักงานมีแนวทางที่ดี มีระเบียบวินัยในการออม เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต เพื่อไม่ให้เป็นการแก่สังคม เป็นพนักงาน หรือผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้เกี่ยวข้องของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้เกี่ยวข้องของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. แนวทางการเตรียมความพร้อม หมายถึง วิธีการในการจัดการวางแผนเพื่อเตรียมรับกับสถานการณ์บางอย่างเพื่อให้เกิดการพร้อมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่
2. การจัดการเพื่อเตรียมความพร้อม หมายถึง กระบวนการในการจัดการวางแผนเพื่อเตรียมรับกับสถานการณ์บางอย่างเพื่อให้เกิดการพร้อมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่
3. พนักงาน หมายถึง พนักงานที่ทำงานในบริษัทที่ปรึกษา ตั้งแต่ พนักงานระดับปฏิบัติการ ผู้บริหารระดับผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารระดับสูง
4. บริษัทที่ปรึกษา หมายถึง บริษัทที่ประกอบธุรกิจให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และได้มีการขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ที่ปรึกษาไทย
5. การวางแผนเพื่อผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง กระบวนการในการวางแผนดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุ (หลังจากที่ไม่ได้ทำงานแล้ว หรือหลังจากที่ครบกำหนดอายุเกษียณของบริษัท)
6. การออม หมายถึง การนำเงินที่เหลือจาก (รายได้-ค่าใช้จ่าย) เหลือเท่าไรก็ได้
7. เอาส่วนนั้นแบ่งเก็บไว้ใช้ยามจำเป็น เป็นเงินสะสม
8. การวางแผนทางการเงิน หมายถึง การเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมั่นคงทางการเงิน
9. รูปแบบการออม หมายถึง แนวทางที่บุคคลคนหนึ่งตัดสินใจเลือก เพื่อสนองความพึงพอใจของบุคคลนั้น เช่น เงินฝากประเภทต่าง ๆ สลากออมทรัพย์ สลากออมสิน หุ้นสหกรณ์ หุ้นกู้ ประกันชีวิต พันธบัตรรัฐบาล กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประกันสังคม
10. ประชากรศาสตร์ หรือ (Demography) มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก (Deme = people) คือ ประชาชน หรือประชากร (Graphy = writing up, description) คือ การศึกษาหรือศาสตร์
11. ประชากรศาสตร์ หมายถึง การวิเคราะห์ทางประชากรในเรื่องขนาดโครงสร้าง การกระจายตัวและการเปลี่ยนแปลงประชากรในเชิงที่สัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอื่น ๆ ปัจจัยทางประชากรอาจเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
12. เกษียณ หมายถึง ลีนไป ครบกำหนดระยะเวลา หมดวาระ
13. เกษียณอายุการทำงาน หมายถึง ครบกำหนดระยะเวลาในการทำงาน

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

14. การก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ หมายถึง การมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 หรือ ประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เพื่อศึกษาแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และเพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ ได้แก่ ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสุขภาพร่างกายด้านสถานะทางการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow is Theory of Need Gratification) แนวคิดกระบวนการเตรียมความพร้อมสู่การเกษียณอายุ 6 ระยะเวลา ของแอสลีย์ และแนวคิด ทฤษฎีการออม (Saving)
2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มประชากรบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลกลุ่ม ตัวอย่างในการเก็บข้อมูล จำนวน 400 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนมีนาคม 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนของพนักงานหรือผู้ที่สนใจ เพื่อเตรียมความพร้อมเป็นผู้สูงวัยที่มีคุณภาพในอนาคต
2. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
4. ประโยชน์สำหรับผู้สนใจสามารถนำข้อมูลไปวิจัยต่อ และเพื่อพัฒนาการจัดการด้านการวางแผนของพนักงานเพื่อเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณที่มีคุณภาพ
5. ทราบแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
6. ได้ผลการศึกษาคือความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ระเบียบการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โครงการฯ เป็นผู้กำหนดอาจารย์ที่ปรึกษาให้นักศึกษาทุกท่านเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างน้อย 5 ครั้ง ตามคู่มือกระบวนการวนวิชา BUS 7096 การค้นคว้าอิสระ (2562) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และจากการศึกษาเอกสาร (Document study) เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนในการวิจัยและการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พนักงานของบริษัทที่ปรึกษาจำนวน 9 คน ในทุกระดับตำแหน่ง เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการทำการวิจัยในครั้งนี้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงแล้ว จึงนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเครื่องมือ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือ แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับบุคลากรที่เป็นพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าจากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach) และการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นก่อนที่จะแจกแบบสอบถาม จำนวน 400 คนตามลำดับ โดยการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่จัดช่วงชั้น (Class interval) ซึ่งแบ่งระดับความเห็นด้วยรูปแบบเชิงกลุ่ขุ้ออกเป็น 5 ระดับ คือเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคทางสถิติ โดยการกำหนดค่าให้แต่ละตัวแปร จากนั้น นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistic Package for Social Science) ซึ่งค่าทางสถิติได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อนำมาเป็นข้อสรุปในการสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นกรอบแนวคิด และทำการทดสอบสมมติฐาน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้มีการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วยแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องจาก ตำรา เอกสาร วารสาร บทความวิชาการ งานวิจัย รวมถึงเว็บไซต์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow is Theory of Need Gratification)
2. กระบวนการเตรียมความพร้อมสู่การเกษียณอายุ 6 ระยะเวลาของแอชลีย์
3. แนวคิดทฤษฎีการออม (Saving)
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ
5. แนวคิดระเบียบการวิจัย
6. งานวิจัยและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

สมมุติฐานทางการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ต่างกัน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (จำนวน 212 คน) คิดเป็นร้อยละ 47 มีช่วงอายุ 31-40 ปี (จำนวน 128 คน) คิดเป็นร้อยละ 32 มีสถานภาพโสด (จำนวน 219 คน) คิดเป็นร้อยละ 54.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท (จำนวน 119 คน) คิดเป็นร้อยละ 29.75 และมีระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรี (จำนวน 234 คน) คิดเป็นร้อยละ 58.50

ผลการวิเคราะห์ **ด้านสุขภาพจิตใจ** พบว่า พนักงานมีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก ยกเว้น เรื่องการเตรียมใจหลังวัยเกษียณอายุเกี่ยวกับด้านการยอมรับนับถือจากผู้อื่นลดลง อยู่ในระดับปานกลาง **ด้านสุขภาพร่างกาย** พบว่า พนักงานมีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก **ด้านสถานะทางการเงิน** พบว่า พนักงานมีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก **ด้านที่อยู่อาศัย** พบว่า พนักงานมีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ยกเว้นเรื่องมีความรู้เกี่ยวกับบ้านพักคนชรา หรือสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุต่าง ๆ ในประเทศไทย มีการศึกษาหาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการก่อสร้าง เพื่อสามารถดูแลซ่อมแซมที่อยู่อาศัยได้ด้วยตนเองและมีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย ตามลำดับ ซึ่งที่มีอยู่ในระดับปานกลาง **ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม** พบว่า พนักงานมีอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ยกเว้นเรื่องมีการเตรียมวางแผนเพื่อการท่องเที่ยวหลังวัยเกษียณ เช่น พักผ่อนต่างจังหวัดหรือต่างประเทศกับครอบครัวและกลุ่มเพื่อนที่มีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ ขจรกล้า

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

(2559), ราตรี เขียมจารุภา (2542), พลอยพัชร์ กิจเจริญเกษม (2556) และธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554)

ผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า **เพศ** ผลการเปรียบเทียบที่มีเพศต่างกัน พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกันมีแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่าง คือ ด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่างกัน อายุ ผลการเปรียบเทียบที่มีอายุต่างกัน พบว่า พนักงานที่มีอายุที่ต่างกันมีแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่าง คือ ด้านสุขภาพจิตใจและด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่างกัน **สถานภาพ** ผลการเปรียบเทียบที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า พนักงานที่มีสถานภาพที่ต่างกันมีแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่างคือ ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสถานะทางการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่างกัน **รายได้เฉลี่ยต่อเดือน** ผลการเปรียบเทียบที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า พนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีไม่แตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่างคือ ด้านสุขภาพจิตใจ และด้านสถานะทางการเงิน ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่างกัน **ระดับการศึกษา** ผลการเปรียบเทียบที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่าง คือ ด้านสุขภาพจิตใจ และด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อภิปรายผลได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.1 ด้านสุขภาพจิตใจ พบว่า พนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านสุขภาพจิตใจ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก ซึ่งเรียงลำดับจากสถิติสูงสุดเป็นดังนี้ พนักงานมีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจและสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อถึงวัยเกษียณ, มีแนวทางในการพัฒนาสภาพจิตใจที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และมีการฝึกลดความเครียดและความวิตกกังวลด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อสุขภาพจิตที่ดี เช่น การอ่านหนังสือ ฟังเพลง ดูภาพยนตร์ นั่งสมาธิ ปลูกต้นไม้ ทำขนม เป็นต้น ซึ่งทั้ง 3 ข้อมีความสำคัญเท่ากัน รองลงมาคือ พนักงานมีความรู้และแนวทางการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี, มีความรู้เกี่ยวกับหลักคำสอนของศาสนาที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต, มีหลักการฝึกสมาธิที่เหมาะสม, มีการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ลดลงและมีการเตรียมใจหลังวัยเกษียณอายุเกี่ยวกับด้านการยอมรับนับถือจากผู้อื่นลดลง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ ขจรกล้า (2559) ราตรี เขียมจารุภา (2542) พลอยพัชร์ กิจเจริญเกษม (2556) ธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow is Theory of Need Gratification)

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นคว่ำอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1.2 ด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า พนักงานมีแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านสุขภาพร่างกาย อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก ซึ่งเรียงลำดับจากสถิติสูงสุดเป็นดังนี้ พนักงานมีการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์ ก่อนเกษียณอายุเป็นเรื่องจำเป็น และรองลงมาคือ พนักงานมีการตรวจสุขภาพประจำปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง, มีการจัดการปัญหาสุขภาพที่เหมาะสม เช่น ไปพบแพทย์เมื่อมีอาการผิดปกติ เป็นต้น, มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโรคร้ายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เพื่อจะได้ระมัดระวังไม่ให้เกิดขึ้น ซึ่ง 2 ข้อนี้มีค่าเท่ากัน, มีการศึกษาหาความรู้ทางด้านโภชนาการ เพื่อดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์ แข็งแรง, มีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย และมีวิธีการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย, การรับประทานอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ เพื่อป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ, มีการออกกำลังกายสม่ำเสมอ เพื่อให้มีร่างกายที่แข็งแรงเมื่อเกษียณอายุ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับวิทย์ ขจรกล้า (2559) ราตรี เข็มจรรุภา (2542) พลอยพัชร์ กิจเจริญเกษม (2556) ชิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow is Theory of Need Gratification)

1.3 ด้านสถานะทางการเงิน พบว่า พนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านสถานะทางการเงิน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำคัญมาก ซึ่งเรียงลำดับจากสถิติสูงสุดเป็นดังนี้ คือ พนักงานมีการวางแผนเกี่ยวกับการปลดหนี้ให้หมดก่อนเกษียณอายุ, มีการเตรียมวางแผนเกี่ยวกับการออมหรือการสะสมทรัพย์ เพื่อเก็บไว้ใช้หลังเกษียณอายุ, มีการเตรียมวางแผนรายได้ และค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตหลังเกษียณและพนักงานมีการเตรียมวางแผนเกี่ยวกับเงินสำรองสำหรับค่ารักษาพยาบาลหลังเกษียณอายุ ซึ่ง 2 ข้อนี้มีค่าเท่ากัน มีการวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหลังเกษียณอายุ, มีการศึกษาหาความรู้ และเตรียมวางแผนเกี่ยวกับการลงทุน เพื่อเพิ่มรายได้ตามความเหมาะสมและมีการเตรียมวางแผนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุ ซึ่ง 2 ข้อนี้มีค่าเท่ากัน, มีการศึกษาหาความรู้ และหาแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนการใช้เงินหลังเกษียณอายุ, มีการศึกษา เพื่อทราบถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่จะได้รับเกี่ยวกับผู้เกษียณอายุของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน และค่าที่น้อยที่สุดคือ พนักงานมีการทำบันทึกบัญชีการเงิน เพื่อสำรวจและจัดการทางการเงินได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ ขจรกล้า (2559) ราตรี เข็มจรรุภา (2542) พลอยพัชร์ กิจเจริญเกษม (2556) ชิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow is Theory of Need Gratification)

1.4 ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า พนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยเรียงเป็นรายชื่อตามค่าสถิติที่สูงที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ พนักงานมีการวางแผนเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณ เช่น อาศัยอยู่กับบุตรหลาน หรือ บ้านพักคนชรา, มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของแหล่งที่พักอาศัยหลังเกษียณอายุ, มีการเตรียมการเกี่ยวกับที่พักอาศัยเพื่อรองรับการใช้ชีวิตหลังเกษียณ สำหรับการเดินทาง เช่น ใกล้ตลาด โรงพยาบาล วัด หรือสถานที่ต่าง ๆ ไปมาสะดวก, มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ เพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัยในการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ เช่น พื้นกันลื่น มีราวบันไดจับ เป็นต้น, มีการศึกษาหาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการก่อสร้าง เพื่อสามารถดูแลซ่อมแซมที่อยู่อาศัยได้ด้วยตนเอง, มีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยและ

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นควาอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พนักงานมีความรู้เกี่ยวกับบ้านพักคนชรา หรือสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุต่าง ๆ ในประเทศไทย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ ขจรกล้า (2559) ราตรี เจียมจรรุภา (2542) พลอยพัชร กิจเจริญเกษม (2556) ธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow is Theory of Need Gratification)

1.5 ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม พบว่า พนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม อยู่ในระดับ เห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เรียงตามค่าทางสถิติสูงสุดได้ดังต่อไปนี้ คือพนักงาน มีการพบปะสังสรรค์และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมหลังวัยเกษียณ, มีการวางแผนเพื่อพบปะเยี่ยมเยียนญาติได้อย่างเหมาะสม, มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลต่างวัยและวัยเดียวกัน, มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม, มีการปรึกษาหารือ ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตหลังวัยเกษียณ และมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้ที่กำลังจะเกษียณอายุและผู้ที่เกษียณอายุแล้ว ยกเว้นลำดับที่ 4 ที่มีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีเพียง 1 ข้อ คือ มีการเตรียมวางแผนเพื่อการท่องเที่ยวหลังวัยเกษียณ เช่น พักผ่อนต่างจังหวัด หรือต่างประเทศกับครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ ขจรกล้า (2559) ราตรี เจียมจรรุภา (2542) พลอยพัชร กิจเจริญเกษม (2556) ธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow is Theory of Need Gratification)

2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานบริษัทที่ปรึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2.1 พนักงานที่มีเพศที่ต่างกันกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่างคือ ด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่าง

2.2 พนักงานที่มีอายุที่ต่างกันกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่างคือ ด้านสุขภาพจิตใจและด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่าง

2.3 พนักงานที่มีสถานภาพที่ต่างกันกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่างคือ ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสถานะทางการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่าง

2.4 พนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณไม่แตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่างคือ ด้านสุขภาพจิตใจ และด้านสถานะทางการเงิน ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่าง

2.5 พนักงานที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันกับแนวทางการวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณแตกต่างกัน ซึ่งด้านที่แตกต่างคือ ด้านสุขภาพจิตใจ และด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีไม่แตกต่าง

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรวทออิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับบริษัทที่ปรึกษา

1.1 บริษัทควรจัดหาวิทยากร ผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ หรือผู้ที่ประสบผลสำเร็จในชีวิตจากสาขาอาชีพต่าง ๆ มาให้ความรู้ด้านอาชีพกับพนักงานที่อายุใกล้ถึงวัยเกษียณ หรือสำหรับพนักงานที่สนใจ เพื่อเป็นอาชีพเสริม หรือเพื่อรองรับการเกษียณอายุของพนักงาน หลังเกษียณ ไปจะได้มีรายได้เพื่อเลี้ยงชีพตนเอง หลังจากที่ไม่มีรายได้ประจำแล้ว เมื่อพนักงานมีงานทำ มีรายได้ ด้านสุขภาพจิตใจก็จะดี มีความสุข ไม่ต้องมาคิดเครียดเรื่องการหาเงิน เพื่อเลี้ยงชีพหลังวัยเกษียณที่ไม่มีรายได้

1.2 ก่อนเกษียณอายุในทุก ๆ ปีหรือตามความเหมาะสมของบริษัทนั้น ๆ หรือ อาจส่งให้พนักงานที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายเข้าฝึกอบรมหรือเข้าฟังคำเสนอแนะจากวิทยากรที่มีความรู้ ในเรื่องการวางแผนการใช้จ่ายรายได้ รวมถึงให้ความรู้ต่าง ๆ ในเรื่องสวัสดิการที่พนักงานควรจะได้รับ ซึ่งเรื่องการเตรียมตัววางแผนรายได้ให้สอดคล้องกับรายจ่ายเป็นเรื่องที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ในการเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ

1.3 บริษัทควรให้ความช่วยเหลือพนักงานในเรื่องการจัดหาที่อยู่อาศัย ซึ่งเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของมนุษย์ โดยบริษัทควรประสานงานกับธนาคาร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องขอสินเชื่อ เพื่อที่อยู่อาศัยในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อสนับสนุนให้พนักงานมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

1.4 ควรจัดตั้งชมรมสำหรับกลุ่มผู้เกษียณอายุแล้ว เพื่อเป็นช่องทางในการพบปะสังสรรค์ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ สำหรับกลุ่มที่เกษียณแล้ว และยังไม่เกษียณ เช่น การจัดเลี้ยงสังสรรค์รุ่นพี่กับรุ่นน้อง การจัดตั้งชมรมกีฬาสามัคคี รุ่นพี่กับรุ่นน้อง ได้ออกกำลังกาย สุขภาพแข็งแรงอีกด้วย

1.5 ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ควรจัดหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ให้ความรู้ และเพื่อกระตุ้นให้พนักงานตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมตัวก่อนที่จะเกษียณอายุ ให้รู้จักการวางแผน เป็นที่ทราบการว่าพื้นฐานของมนุษย์แต่ละคนไม่เหมือนกัน ความคิดต่าง ๆ ก็ไม่เหมือนกัน ต้นทุนและการเตรียมพร้อมด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน บางคนบอกว่า อายุยังน้อยอยู่เลย รีบไปทำไม่บางคนอาจคิดว่าแค่หาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องแต่ละวันยังลำบากเลย จะเอาไหนมาเก็บออม จะมีเวลาไหนมานั่งวางแผน แก้ไปก็ใช้เงินชรา เดือนละ 600 ของรัฐ บัตรคนจนแลกของแล้วถ้านโยบายภาครัฐเกิดยกเลิกไม่มีแล้ว ถึงตอนนั้น จะดำรงชีวิตต่อไปยังไงดี ไม่มีรายได้ ไม่มีเงิน ไม่มีอาหาร ไม่มีที่พักอาศัย ป่วยก็ไม่มีเงินไปรักษา หรือแม้กระทั่งเสียชีวิตก็ไม่มีเงินทำศพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากระยะเวลาในการทำการศึกษาค่อนข้างจำกัด จึงทำให้การศึกษารายละเอียดได้บางส่วน ยังไม่ละเอียดเท่าที่ควร หากพอมีระยะเวลาที่มากกว่านี้ ผู้วิจัยก็จะสามารถศึกษาค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ได้ละเอียด และชัดเจนมากกว่านี้ และเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและทำวิจัยครั้งต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

2.1 ควรเลือกและระบุอายุของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาให้ชัดเจน เนื่องจากในการศึกษาในครั้งนี้ ใช้ช่วงอายุหลากหลาย ทำให้ได้ข้อมูลและแนวทางหลากหลายเช่นกัน

2.2 ควรศึกษาหาสาเหตุและปัจจัยอื่น ๆ ให้ครอบคลุมมากกว่านี้ เนื่องจากการหาแนวทางวางแผนเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ ซึ่งการวางแผนก็มีปัจจัยหลายอย่าง และควรให้ความรู้และทำให้พนักงานตระหนักและเล็งเห็น

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความสำคัญในเรื่องนี้ให้มาก ๆ เพื่อที่ชีวิตจะได้สบายในบั้นปลายชีวิต ลองคิดถึงง่าย ๆ ว่า โดยส่วนใหญ่ พนักงานบริษัทเอกชนจะเกษียณอายุโดยประมาณ 55-60 ปี และอายุขัยโดยเฉลี่ยของมนุษย์อยู่ที่ 80 ปีโดยประมาณ ซึ่งลองคิดดูว่า 20 ปี ที่ต้องอยู่โดยที่ไม่มีรายได้ จะต้องทำยังไง เริ่มต้นไหน อายุเท่าไร? ต้องเตรียมอะไรบ้าง ต้องเก็บเงินเท่าไร?

บรรณานุกรม

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2562) *มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่องสังคมผู้สูงอายุ (ฉบับปรับปรุง)*.
 วารสาร กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, (พิมพ์ครั้งที่ 2).
- พลอยพัชร กิจเจริญเกษม. (2558). *การเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ ของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทชณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ และคณะ. (2555). *รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน กรณีศึกษาครู โรงเรียนเอกชน จังหวัดนนทบุรี*, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา. (2554). *การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค*. การวิจัยวิชาสัมมนาปัญหาทางธุรกิจตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิตยา ทวีชีพ พิทักษ์ จันทร์เจริญ และวรรณวิภา จัตุชัย. (2559). *รูปแบบกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร*. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ 24 ฉบับที่ 44 มกราคม - เมษายน 2559. คณะวิทยาศาสตร์การจัดการ สำนักอธิการบดี และคณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ราตรี เข็มजारุภา. (2542). *การศึกษาความต้องการการเตรียมตัวก่อนเกษียณของข้าราชการก่อนเกษียณ สังกัดมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กองการเจ้าหน้าที่, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิทย์ ขจรกล้า. (2559). *การศึกษากิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

¹ นักศึกษา โครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นคว่ำอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leader) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง